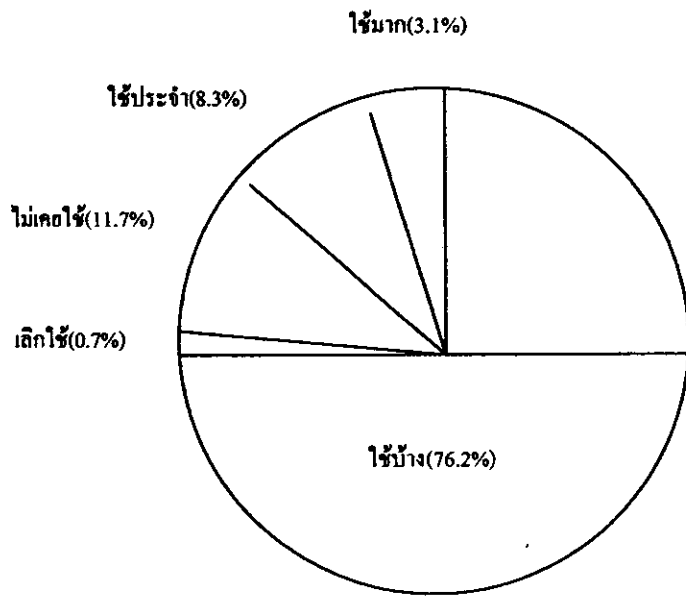

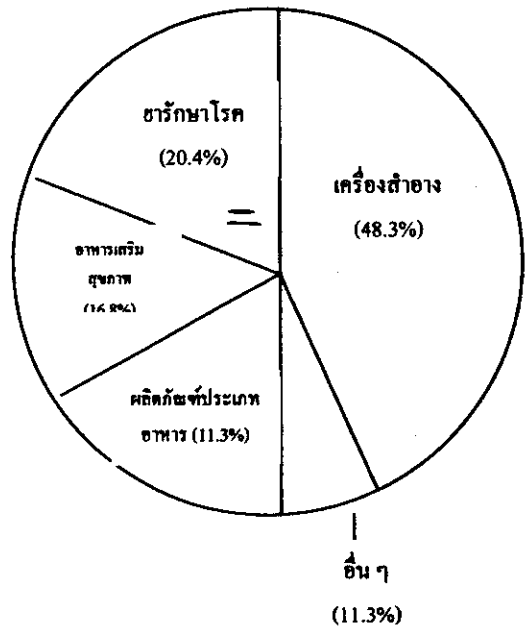
บทที่ 5 สรุป และเสนอแนะ

5.1 ภาพรวมการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย

ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยในปัจจุบันแพร่หลายมากขึ้น มีผู้ใช้เป็นประจำถึงร้อยละ 8.3 แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้ที่ไม่ใช้เลย ถึงร้อยละ 11.7 โดยใช้ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องสำอางร้อยละ 48.3 ขารักษาโรคร้อยละ 20.4 อาหารเสริมสุขภาพร้อยละ 16.8 และอาหารร้อยละ 11.3 ดังแสดงในรูปที่ 5-1 และ 5-2

รูปที่ 5-1

รูปที่ 5-2

สักส่วนการบริโภคผลิตภัณฑ์
 สมุนไพรไทย แบ่งตาม
 พฤติกรรมการใช้

5.2 การแบ่งส่วนตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยตามภูมิภาค

ผู้บริโภครผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย จัดกลุ่มตามภูมิภาคได้ดังนี้

ก. ตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร ภาคเหนือ แบ่งส่วนตลาดได้ 6 ส่วน

ส่วนตลาดใหญ่ที่สุด (ขนาดตลาด 85.5%) คือ ผู้บริโภคหญิงและชายที่บริโภคเครื่องสำอางและยารักษาโรค มีอายุ 19-50 ปี ชั้นสังคมระดับกลาง พนักงานปฏิบัติและข้าราชการ มีค่านิยมที่ประสิทธิภาพ ความสำเร็จ และความก้าวหน้า ปริมาณการใช้ผลิตภัณฑ์ยังน้อย ผู้บริโภคสนใจตรายี่ห้อปานกลาง และมีความพอใจผลิตภัณฑ์ในระดับมาก

ผู้บริโภครที่มีขนาดตลาดน่าสนใจรองลงมา (ขนาดตลาด 6.5%) คือ ผู้บริโภคชายและหญิง อายุ 26-30 ปี และ 51 ปีขึ้นไป กลุ่มสังคมระดับกลางเป็นพนักงานปฏิบัติ ข้าราชการ และผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ มีความขยัน เป็นตัวของตัวเอง มีค่านิยมความสำเร็จและความเป็นส่วนตัว ใช้สมุนไพรปริมาณน้อย ภูมิใจที่เป็นสินค้าไทย มีความรู้เรื่องสมุนไพรน้อย

ผู้บริโภครที่มีขนาดตลาดเล็ก คุณภาพตลาดน่าสนใจ (ขนาดตลาด 4.5%) คือ ผู้บริโภคหญิง อายุ 41 ปีขึ้นไป กลุ่มสังคมผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะ มีค่านิยมความเป็นส่วนตัว เป็นคนขยัน เป็นตัวของตัวเอง ใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรประเภทยารักษาโรค มีปริมาณการใช้สูง สนใจตรายี่ห้อ ระดับมาก มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ชื่อปานกลาง พอใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระดับมาก

ผู้บริโภครที่เป็นกลุ่มตลาดน่าสนใจอีกกลุ่ม (ขนาดตลาด 0.5%) คือ ผู้บริโภคชายและหญิง อายุ 51 ปีขึ้นไป อาชีพธุรกิจส่วนตัว กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมความสำเร็จ และชอบสังคม มีบุคลิกภาพในการซื้อสินค้าคือ ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง บริโภคอาหารเสริมสุขภาพ พอใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรในความเป็นไทย ใช้สินค้าปริมาณมาก และมีความรู้เรื่องผลิตภัณฑ์ที่ซื้อแต่ยังมีความพอใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระดับน้อย กลุ่มนี้เป็นกลุ่มตลาดขนาดเล็ก แต่เป็นตลาดที่น่าสนใจ

กลุ่มที่น่าสนใจแต่ต้องสร้างความรู้สึที่ดีต่อสินค้าให้มากขึ้น (ขนาดตลาด 1%) คือ ผู้บริโภคชาย อายุ 19-40 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และผู้ใช้แรงงานรายได้น้อย มีค่านิยมที่ประสิทธิภาพ เป็นผู้ขยันและต้องการความสำเร็จ ผู้บริโภคอาหารเสริมสุขภาพเป็นประจำ พอใจสินค้าที่ความประหยัด

ตลาดที่น่าสนใจน้อยที่สุด (ขนาดตลาด 0.5%) คือ ผู้บริโภคขนาดตลาดเล็ก ใช้สินค้าน้อย พอใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรน้อย เป็นผู้ที่เปิดรับสินค้าใหม่ ต้องเป็นผู้ที่ใช้ก่อนในตลาด เป็นผู้บริโภคยารักษาโรค เพศชาย อายุ 31-40 ปี สังคมผู้ดีเก่ามีรายได้สูง มีค่านิยมประสิทธิภาพ ชอบสังคม ต้องการการยอมรับจากสังคม

ข. ตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งส่วนตลาดได้ 8 ส่วน

ผู้บริโภคที่มีขนาดใหญ่ที่สุด (ขนาดตลาด 81.0%) คือ ผู้บริโภคหญิง อายุ 19-40 ปี บริโภคเครื่องสำอางและอาหารเสริม อยู่ในชั้นสังคมระดับกลาง เป็นพนักงานปฏิบัติและข้าราชการ ที่ต้องการความสำเร็จ และเป็นตัวของตัวเอง ใช้สินค้าน้อยแต่ใช้สม่ำเสมอ ภูมิใจที่เป็นสินค้าไทย พอใจสินค้ามากแต่ยังมีทัศนคติเฉยๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตลาดขนาดกลาง (ขนาดตลาด 7.5%) คือ กลุ่มผู้หญิง อายุ 31-50 ปี บริโภคเครื่องสำอาง อาหารเสริมและยารักษาโรค เป็นกลุ่มอาชีพค้าขาย เกษตรกร และรับจ้าง เป็นชั้นสังคมที่ต้องการความสำเร็จ ขยัน และต้องดิ้นรนในชีวิต บริโภคสินค้าเป็นประจำในปริมาณสูง ซื้อใช้สม่ำเสมอ พอใจสินค้ามาก พอใจสินค้าที่คุณภาพและภูมิใจสินค้าไทย ไม่สนใจตราชี่ห้อเลย

ตลาดที่น่าสนใจและมีขนาดตลาดรองลงมา (ขนาดตลาด 4.0%) คือ ตลาดข้าราชการหญิง อายุ 31-40 ปี บริโภคผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร มีค่านิยมประสิทธิภาพและความก้าวหน้า มีระเบียบมีเหตุผล ต้องการการยอมรับจากสังคม บริโภคผลิตภัณฑ์อาหารในปริมาณมาก สนใจตราชี่ห้อปานกลางถึงไม่สนใจเลย พอใจผลิตภัณฑ์มากที่สุด

กลุ่มผู้บริโภคขนาดเล็กที่น่าสนใจปานกลาง (ขนาดตลาด 1.5%) คือ ตลาดผู้ชาย อายุ 19-25 ปี และ 51 ปีขึ้นไป บริโภคยารักษาโรค และอาหารเสริม ชั้นสังคมพนักงานปฏิบัติและข้าราชการ และผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะ มีค่านิยมความสะดวกสบายและความเป็นส่วนตัว มีระเบียบมีเหตุผล ทะเยอทะยานและต้องดิ้นรน ซื้อสินค้าเมื่อจำเป็นและสนใจสินค้าทันสมัย บริโภคเป็นประจำ ปริมาณปานกลาง พอใจผลิตภัณฑ์ระดับมาก สนใจตราชี่ห้อปานกลาง และมีความรู้เรื่องสมุนไพรปานกลาง

ขนาดตลาดในระดับเดียวกันที่มีขนาดตลาดเล็ก (ขนาดตลาด 1.5%) ผู้บริโภคมีปริมาณการซื้อปานกลาง แต่ระดับความพอใจผลิตภัณฑ์น้อย คือ ตลาดผู้ชาย อายุ 31-40 ปี บริโภคอาหารเสริมอย่างสม่ำเสมอ ประกอบธุรกิจส่วนตัว ต้องการความสำเร็จสูง มีค่านิยมความเป็นส่วนตัว

กลุ่มผู้บริโภคที่ไม่เคยใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเลย ในภูมิภาคนี้ จัดได้ 3 กลุ่ม คือ 1) ตลาดผู้หญิง อายุ 31-50 ปี สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพและผู้ใช้แรงงานรายได้น้อย มีความพยายามฝ่าฟันเพื่อความสำเร็จ ขนาดตลาดค่อนข้างเล็ก (ขนาดตลาด 3.0%) 2) ตลาดข้าราชการและพนักงานเอกชน อายุ 19-40 ปี มีค่านิยมความเป็นส่วนตัว ชอบเข้าสังคม ทะเยอทะยาน ต้องการความสำเร็จและชอบผจญภัย มีความพอใจต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรน้อยถึงน้อยที่สุด (ขนาดตลาด 1.0%) 3) ตลาดผู้หญิงโสด อายุ 19-25 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมความก้าวหน้า มีระเบียบมีเหตุผล และขยัน มีทัศนคติเฉยๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร (ขนาดตลาด 0.5%)

ค. ตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรภาคใต้ แบ่งส่วนตลาดได้ 9 ส่วน

ตลาดที่มีขนาดใหญ่ที่สุด (ขนาดตลาด 73%) คือ ตลาดชายและหญิง อายุ 19-50 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ พนักงานปฏิบัติและข้าราชการ เป็นผู้ที่ต้องการความสำเร็จและขยัน บริโภคเครื่องสำอาง ยารักษาโรค และอาหารเสริม ซื้อใช้สม่ำเสมอ พอใจที่คุณภาพ ปริมาณการใช้น้อยถึงปานกลาง มีความรู้เรื่องสมุนไพรปานกลาง มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ตลาดที่มีขนาดกลาง (ขนาดตลาด 10%) คือ ผู้บริโภคชาย อายุ 26-50 ปี ใช้ผลิตภัณฑ์ ยารักษาโรค เครื่องสำอาง และอาหาร ซื้อสินค้าสม่ำเสมอ ภูมิใจในสินค้าไทย สนใจยี่ห้อปานกลางถึงไม่สนใจเลย

ตลาดที่มีขนาดค่อนข้างเล็ก (ขนาดตลาด 5.1%) คือ ตลาดผู้หญิง อายุ 19-40 ปี ชั้นสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ เป็นกลุ่มที่บริโภคเครื่องสำอาง ใช้สม่ำเสมอในปริมาณมาก ให้ความสำคัญต่อครีมห้อ มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อปานกลาง พอใจสินค้าในระดับมากถึงเฉย ๆ

ตลาดที่มีขนาดเล็ก และมีคุณภาพ (ขนาดตลาด 2.5%) คือ ตลาดผู้ชาย อายุ 41-50 ปี บริโภคเครื่องสำอางและยารักษาโรค เป็นกลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีความเป็นตัวของตัวเอง ใช้สินค้าที่ทันสมัย มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อในระดับ มาก มีความพอใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรสูง

ตลาดที่มีขนาดเล็กและมีคุณภาพสูง (ขนาดตลาด 2.5%) อีกส่วนตลาดหนึ่ง คือ กลุ่มผู้หญิง อายุ 41-50 ปี เป็นกลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมประสิทธิภาพ บริโภคเครื่องสำอาง อาหารเสริมสุขภาพ และอาหาร ใช้สินค้าเป็นประจำในปริมาณสูง พอใจสินค้าในระดับมาก

ส่วนตลาดที่มีขนาดค่อนข้างเล็ก คุณภาพตลาดปานกลาง (ขนาดตลาด 4%) คือ ตลาดผู้บริโภคหญิง อายุ 51 ปีขึ้นไป ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ชั้นสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และแรงงานที่มีทักษะ มีค่านิยมความสำเร็จและความสะดวกสบาย มีระเบียบ ขยัน เป็นกลุ่มผู้บริโภคยารักษาโรค มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อปานกลาง มีทัศนคติเฉย ๆ ถึงพอใจมากต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ส่วนตลาดที่มีขนาดเล็กมาก (ขนาดตลาด 0.5%) ใช้ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องสำอาง ในปริมาณน้อย คือ ข้าราชการชาย อายุ 41-50 ปี มีค่านิยมสำเร็จ มีระเบียบมีเหตุผล

ส่วนตลาดในกลุ่มผู้บริโภคที่ไม่เคยใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเลย มี 2 กลุ่ม คือ 1) ผู้บริโภคชายมุสลิม อายุ 19-25 ปี เป็นกลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ พนักงานปฏิบัติและข้าราชการ มีค่านิยมความก้าวหน้า และต้องการการยอมรับจากสังคม ใช้สินค้าทันสมัย (ขนาดตลาด 1%) 2) กลุ่มผู้บริโภคชาย อายุ 31-40 ปี ชั้นสังคมผู้ใช้แรงงานรายได้น้อย ไม่บริโภคเอง แต่ไม่สนใจครีมห้อ มีขนาดตลาดเล็กกว่ากลุ่ม 1)ข้างต้น (ขนาดตลาด 0.5%)

ง. ตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรเขตปริมณฑล

แบ่งส่วนตลาดผู้บริโภคได้ 9 ส่วน

ส่วนตลาดที่ใหญ่ที่สุด (ขนาดตลาด 64.9%) คือ ผู้บริโภคหญิงอายุต่ำกว่า 19 ปีถึง 25 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และแรงงานที่มีทักษะ ใช้สินค้าประเภทเครื่องสำอางและอาหารเสริม ปริมาณการใช้น้อย พอใจที่คุณภาพสินค้า สนใจตราชี่ห้อปานกลาง มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย

ส่วนตลาดค่อนข้างใหญ่ (ขนาดตลาด 17.6%) เป็นกลุ่มผู้บริโภคชายและหญิง อายุ 26-40 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ บริโภคเครื่องสำอาง อาหาร อาหารเสริมสุขภาพ และยารักษาโรค ภูมิใจในสินค้าไทย สนใจตราชี่ห้อเล็กน้อย มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ส่วนตลาดขนาดกลาง (ขนาดตลาด 8%) คือ กลุ่มผู้หญิงอายุ 30-50 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และพนักงานปฏิบัติ ข้าราชการ ใช้สินค้าเครื่องสำอางเป็นประจำ พอใจที่คุณภาพสินค้า สนใจตราชี่ห้อมากที่สุด มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อมากที่สุด

ส่วนตลาดขนาดเล็ก (ขนาดตลาด 1%) ผู้บริโภคชายและหญิง อายุ 41-50 ปี กลุ่มสังคมผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะ มีค่านิยมความเป็นส่วนตัว และสนใจสภาพแวดล้อม ชอบสังคม และต้องต่อสู้ดิ้นรน ใช้สินค้าที่ทันสมัย และจำเป็นต้องใช้จึงซื้อ มีความรู้เรื่องสมุนไพรมากที่สุด และพอใจสินค้ามากที่สุด ใช้ผลิตภัณฑ์ยารักษาโรคและอาหาร บริโภคเป็นประจำ ในปริมาณมาก

ส่วนตลาดขนาดเล็ก (ขนาดตลาด 1.5%) เป็นผู้บริโภครายชายและหญิง อายุ 19-40 ปี ชั้นสังคมแรงงานที่มีทักษะ และระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมประสิทธิภาพ บริโภคอาหารเสริม และยารักษาโรคในปริมาณปานกลาง มีทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย

ส่วนตลาดขนาดเล็ก (ขนาดตลาด 1%) ตลาดผู้บริโภคหญิง อายุต่ำกว่า 19 ปี บริโภคเครื่องสำอาง มีค่านิยมความสำเร็จและความก้าวหน้า พอใจผลิตภัณฑ์ที่ความประหยัด สนใจตราชี่ห้อเล็กน้อย มีทัศนคติปานกลางต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย

ส่วนตลาดขนาดเล็ก (ขนาดตลาด 0.5%) เป็นผู้บริโภครายชาย อายุ 41-50 ปี ชั้นสังคมผู้ดีเก่ามีรายได้สูง บริโภคผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ภูมิใจในสินค้าไทย สนใจตราชี่ห้อเล็กน้อย มีความรู้เรื่องสมุนไพรน้อย มีความพอใจต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระดับน้อย

ส่วนตลาดที่ไม่เคยใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเลยได้แก่ 1) ผู้บริโภครายชาย อายุ 19-25 ปี กลุ่มแรงงานที่มีทักษะ ซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อเป็นของขวัญ มีความรู้เรื่องสมุนไพรน้อย มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย ขนาดตลาดค่อนข้างเล็ก (3.5%) 2) คือ ผู้บริโภครายชาย อายุ 41 ปีขึ้นไป มีสมาชิกในครอบครัว 5 คน ซื้อสินค้าประเภทยารักษาโรคบ้างเมื่อมีการจัดแสดงสินค้า ขนาดตลาด 2.5%

จ. ตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรเขตกรุงเทพฯ แบ่งส่วนตลาดได้ 7 กลุ่ม ดังนี้

ส่วนตลาดที่มีขนาดใหญ่ (ขนาดตลาด 75.5%) คือ ผู้บริโภคชายและหญิง อายุต่ำกว่า 19 ปีถึง 25 ปี สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ยารักษาโรค อาหารเสริมสุขภาพและอาหาร มีการใช้ในปริมาณน้อย มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย

ส่วนตลาดที่มีขนาดกลางและมีคุณภาพดีมาก (ขนาดตลาด 4.0%) คือ ผู้บริโภคหญิง อายุ 19-40 ปี อาชีพพนักงานเอกชน กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางและอาหารเสริมอย่างสม่ำเสมอ ในปริมาณมาก มีทัศนคติที่ดีและภูมิใจในสินค้าไทย

ส่วนตลาดขนาดกลาง คุณภาพดี (ขนาดตลาด 5.0%) คือ ผู้บริโภคชาย อายุ 19-40 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ บริโภคยารักษาโรค ใช้อย่างสม่ำเสมอ ปริมาณปานกลาง พอใจคุณภาพสินค้า สนใจครีเอทีฟเล็กน้อย

ส่วนตลาดขนาดเล็กคุณภาพปานกลาง (ขนาดตลาด 2.5%) คือ ผู้บริโภคหญิง อายุต่ำกว่า 19 ปีถึง 40 ปี กลุ่มพนักงานปฏิบัติและข้าราชการ บริโภคเครื่องสำอาง ในปริมาณน้อย มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์

ส่วนตลาดที่ไม่เคยใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเลย มี 3 กลุ่มได้แก่ 1) ผู้บริโภคชาย อายุต่ำกว่า 19 ปี สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมความก้าวหน้า ชอบสังคม และต้องต่อสู้ดิ้นรน ซื้อผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อเป็นของขวัญ พอใจสินค้าที่ราคาประหยัด มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์ (มีขนาดตลาด 2.5%) 2) ผู้บริโภคโสดทั้งชายและหญิง อายุ 26-30 ปี กลุ่มพนักงานปฏิบัติและข้าราชการ ซื้ออาหารเสริมสุขภาพ เพื่อเป็นของขวัญ ภูมิใจที่เป็นสินค้าไทย มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย ขนาดตลาด 1.5% และ 3) ผู้บริโภคชายโสด อายุต่ำกว่า 19 ปีถึง 25 ปี สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และแรงงานมีทักษะ มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย ขนาดตลาด 5%

5.3 ทางเลือกตลาดเป้าหมายผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย ทางเลือกตลาดเป้าหมาย แบ่งได้เป็น 5 ทางเลือก ดังนี้

ตลาดมวลชน

ตลาดเฉพาะ

ตลาดขนาดกลาง

ตลาดตามประเภทสินค้า

ตลาดสำหรับผู้ซื้อเป็นของขวัญ

ก. ตลาดมวลชน (Mass Market) คือ ตลาดขนาดใหญ่ มีส่วนตลาดที่เป็นทางเลือก ดังนี้

1. ผู้บริโภคชายและหญิงที่บริโภคเครื่องสำอางและยารักษาโรค และอาหารเสริม มีอายุ 19-50 ปี กลุ่มสังคมพนักงานปฏิบัติและข้าราชการ มีค่านิยมประสิทธิภาพ ความสำเร็จ และความก้าวหน้า เป็นตลาดขนาดใหญ่ มีทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์ ชื้อใช้สม่ำเสมอ แต่ปริมาณการใช้ยังน้อย พึงใจคุณภาพผลิตภัณฑ์
2. ผู้บริโภคหญิงอายุ 19-40 ปี บริโภคเครื่องสำอาง และอาหารเสริม กลุ่มสังคมพนักงานปฏิบัติและข้าราชการ ต้องการความสำเร็จ และเป็นตัวของตัวเอง ใช้ปริมาณน้อย แต่ใช้สม่ำเสมอ และพึงใจคุณภาพของผลิตภัณฑ์
3. ผู้บริโภคหญิงอายุต่ำกว่า 19-25 ปี สังคมระดับกลาง แรงงานที่มีทักษะ บริโภคเครื่องสำอางและอาหารเสริม พึงใจสินค้าที่คุณภาพ ปริมาณการใช้น้อย มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์
4. ผู้บริโภคชายและหญิง อายุต่ำกว่า 19-25 ปี สังคมระดับกลาง บริโภคเครื่องสำอาง ยารักษาโรค อาหารเสริมสุขภาพ และอาหาร ปริมาณการใช้น้อย และมีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์

ข. ตลาดเฉพาะส่วน (Niche Market) เป็นทางเลือกในส่วนตลาดที่มีขนาดเล็ก เป็นตลาดที่มีลักษณะเฉพาะ มีทางเลือก ดังนี้

1. ผู้บริโภคชายและหญิง อายุ 51 ปีขึ้นไป อาชีพธุรกิจส่วนตัว สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ค่านิยมความสำเร็จ และชอบสังคม บุคลิกภาพในการใช้สินค้า คือ ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง บริโภคอาหารเสริมสุขภาพ ในปริมาณมาก มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อ แต่ยังพึงใจผลิตภัณฑ์ในระดับน้อย
2. ผู้บริโภคชาย อายุ 19-40 ปี สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และผู้ใช้แรงงานรายได้น้อย มีค่านิยมประสิทธิภาพ ขยัน และต้องการความสำเร็จ บริโภคอาหารเสริมสุขภาพเป็นประจำ พึงใจสินค้าที่ความประหยัด
3. ผู้บริโภคหญิง อายุ 41 ปีขึ้นไป กลุ่มสังคมผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะ มีค่านิยมความเป็นส่วนตัว เป็นคนขยัน เป็นตัวของตัวเอง ใช้ผลิตภัณฑ์ยารักษาโรค ในปริมาณมาก สนใจตราหือระดับมาก มีความรู้เรื่องสมุนไพรปานกลาง พึงใจผลิตภัณฑ์ระดับมาก
4. ผู้บริโภคหญิง อายุ 31-50 ปี กลุ่มอาชีพค้าขาย เกษตรกร และรับจ้าง ต้องการความสำเร็จ ขยันและต้องดิ้นรนในชีวิต บริโภคอาหารเสริม และยารักษาโรค บริโภคเป็นประจำในปริมาณสูง ชื้อใช้สม่ำเสมอ พึงใจสินค้ามากที่คุณภาพ และภูมิใจในสินค้าไทย ไม่สนใจตราหือเลย

5. ผู้บริโภคข้าราชการหญิง อายุ 31-40 ปี มีค่านิยมประสิทธิภาพ และ ความก้าวหน้า มีระเบียบเหตุผล ต้องการการยอมรับจากสังคม บริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพร ประเภทอาหารในปริมาณมาก พอใจผลิตภัณฑ์มากที่สุด สนใจตราหือปานกลางถึงไม่สนใจเลย

6. ผู้ชาย อายุ 19-25 ปี และ 51 ปีขึ้นไป สังคมพนักงานปฏิบัติและข้าราชการ ผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะ มีค่านิยมความสะดวกสบาย และความเป็นส่วนตัว มีระเบียบเหตุผล ทะเยอทะยาน และต้องค้ำประกัน สนใจสินค้าทันสมัย บริโภคยารักษาโรคและอาหารเสริม บริโภค เป็นประจำ ปริมาณปานกลาง มีความรู้เรื่องสมุนไพรปานกลาง สนใจตราหือปานกลาง พอใจ ผลิตภัณฑ์ระดับมาก

7. ผู้บริโภคชาย อายุ 31-40 ปี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว ต้องการ ความสำเร็จสูง มีค่านิยมความเป็นส่วนตัว บริโภคอาหารเสริมอย่างสม่ำเสมอ ปริมาณการซื้อปาน กลาง พอใจผลิตภัณฑ์น้อย

8. ผู้บริโภคชาย อายุ 26-50 ปี ใช้ผลิตภัณฑ์ยารักษาโรค เครื่องสำอาง และ อาหาร ซื่อสินค้าสม่ำเสมอ ภูมิใจในสินค้าไทย สนใจตราหือปานกลางถึงไม่สนใจเลย

9. ผู้บริโภคหญิง อายุ 19-40 ปี สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ บริโภค เครื่องสำอาง ใช้สม่ำเสมอ ในปริมาณมาก ให้ความสำคัญต่อตราหือ มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อ ปานกลาง พอใจสินค้าในระดับมากถึงเฉยๆ

10. ผู้บริโภคชาย อายุ 41-50 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีความ เป็นตัวของตัวเอง ใช้สินค้าที่ทันสมัย บริโภคเครื่องสำอาง และยารักษาโรค มีความรู้เรื่อง สมุนไพรที่ซื้อในระดับมาก มีความพอใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรสูง

11. ผู้บริโภคหญิง อายุ 41-50 ปี สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีค่านิยม ประสิทธิภาพ บริโภคเครื่องสำอาง อาหารเสริมสุขภาพ และอาหาร ใช้สินค้าเป็นประจำใน ปริมาณสูง พอใจสินค้าในระดับมาก

12. ผู้บริโภคข้าราชการชาย อายุ 41-50 ปี มีค่านิยมความสำเร็จ มีระเบียบ เหตุผล ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ในปริมาณน้อย

13. ผู้บริโภคชายและหญิง อายุ 41-50 ปี กลุ่มสังคมแรงงานที่มีทักษะ มีค่านิยม ความเป็นส่วนตัว และสนใจสภาพแวดล้อม ชอบสังคมและต้องต่อสู้ดิ้นรน ใช้สินค้าที่ทันสมัย และจำเป็นต้องใช้จึงซื้อ บริโภคยารักษาโรค และอาหารในปริมาณมาก มีความรู้เรื่องสมุนไพร มากที่สุด และพอใจผลิตภัณฑ์มากที่สุด

14. ผู้บริโภคชายและหญิง อายุ 19-40 ปี ชันสังคมแรงงานที่มีทักษะ และ ระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมที่ประสิทธิภาพ บริโภคอาหารเสริมและยารักษาโรค ใน ปริมาณปานกลาง มีทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย

15. ผู้บริโภคหญิงอายุต่ำกว่า 19 ปี มีค่านิยมความสำเร็จ และความก้าวหน้า
บริโภคเครื่องสำอาง พอใจผลิตภัณฑ์ที่ความประหยัด สนใจตรายี่ห้อเล็กน้อย มีทัศนคติปานกลาง
ต่อผลิตภัณฑ์

16. ผู้บริโภคชาย อายุ 41-50 ปี ชั้นสังคมผู้ดีเก่า มีรายได้สูง บริโภคผลิตภัณฑ์
เครื่องสำอาง ภูมิใจสินค้าไทย สนใจตรายี่ห้อเล็กน้อย มีความรู้เรื่องสมุนไพรน้อย มีความพอใจ
ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระดับน้อย

17. ผู้บริโภคชาย อายุ 19-40 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ บริโภค
ยารักษาโรค ใช้อย่างสม่ำเสมอในปริมาณปานกลาง พอใจคุณภาพสินค้า สนใจตรายี่ห้อเล็กน้อย

ค. ตลาดขนาดกลาง มีส่วนตลาด ดังนี้

ผู้บริโภคชายและหญิง อายุ 19-40 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ บริโภค
เครื่องสำอาง อาหาร อาหารเสริมสุขภาพ และยารักษาโรค ภูมิใจในสินค้าไทย สนใจตรายี่ห้อ
เล็กน้อย มีทัศนคติที่ดีถึงเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร

ง. ตลาดตามประเภทสินค้า

1. ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง

มีทางเลือกตลาดเป้าหมายดังนี้

1.1 ตลาดมวลชน ได้แก่ เพศหญิง อายุ 30-50 ปี สังคมระดับกลางที่
สำเร็จในอาชีพ พนักงานปฏิบัติและข้าราชการ บริโภคผลิตภัณฑ์ในระดับมาก และใช้เป็นประจำ
พอใจสินค้าที่คุณภาพ สนใจยี่ห้อมากที่สุด มีความรู้เรื่องสมุนไพรมากถึงมากที่สุด พอใจ
ผลิตภัณฑ์ระดับมาก

1.2 ตลาดเฉพาะ มีทางเลือกต่อไปนี้

1.2.1 เพศหญิง อายุตั้งแต่ 19-40 ปีขึ้นไป อาชีพรับจ้าง
พนักงานปฏิบัติและข้าราชการ ใช้ในปริมาณน้อย มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ภูมิใจที่
ผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าไทย

1.2.2 เพศหญิง อายุต่ำกว่า 19 ปี สังคมระดับกลาง มีค่านิยมที่
ความสำเร็จ และความก้าวหน้า มีค่านิยมต้องฝ่าฟันและต่อสู้ดิ้นรน พอใจผลิตภัณฑ์ที่ความ
ประหยัด สนใจตรายี่ห้อเล็กน้อย มีความรู้เรื่องสมุนไพรปานกลาง มีทัศนคติที่ดีมากถึงเฉย ๆ ต่อ
ผลิตภัณฑ์สมุนไพร

1.2.3 เพศชาย อายุ 41-50 ปี สังคมผู้ดีเก่า รายได้สูง บริโภค
ปริมาณน้อย ภูมิใจที่เป็นสินค้าไทย สนใจตรายี่ห้อเล็กน้อย มีความรู้เรื่องสมุนไพรน้อย มีทัศนคติ
ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรระดับน้อย

2. ผลึกภัณฑ์เครื่องสำอาง อาหารเสริมสุขภาพ ยารักษาโรคและอาหาร มีทางเลือกตลาดเป้าหมาย ดังนี้

2.1 ตลาดมวลชน ได้แก่ ผู้บริโภคชายและหญิง อายุตั้งแต่ 19-25 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ใช้ผลิตภัณฑ์บ้างในระดับน้อยถึงปานกลาง มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย

2.2 ตลาดขนาดกลาง ได้แก่ ชายและหญิง อายุ 26-40 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ใช้ผลิตภัณฑ์บ้าง ในระดับปานกลาง ชื่นชมเมื่อมีการจัดแสดงสินค้า สนใจตราสัญลักษณ์น้อย มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย

2.3 ตลาดเฉพาะ

การบริโภคผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง แบ่งกลุ่มผู้บริโภคได้ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริโภคเครื่องสำอาง
2. กลุ่มผู้บริโภคเครื่องสำอาง อาหารเสริมสุขภาพ ยารักษาโรค และอาหาร
3. กลุ่มผู้บริโภคเครื่องสำอาง ยารักษาโรค และอาหารเสริมสุขภาพ
4. กลุ่มผู้บริโภคเครื่องสำอาง อาหาร และอาหารเสริมสุขภาพ
5. กลุ่มผู้บริโภคเครื่องสำอาง และอาหารเสริมสุขภาพ
6. กลุ่มผู้บริโภคเครื่องสำอาง และยารักษาโรค

1. กลุ่มผู้บริโภคเครื่องสำอาง จัดกลุ่มผู้บริโภคและเรียงลำดับทางเลือกตลาดเป้าหมายได้ ดังนี้

1. หญิง อายุ 30-50 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และพนักงานปฏิบัติ ข้าราชการ บริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระดับมาก และใช้เป็นประจำ พอใจสินค้าที่คุณภาพ สนใจยี่ห้อมากที่สุด มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ชื่อก่อนถึงมากที่สุด พอใจผลิตภัณฑ์ระดับมาก (ส่วนตลาดปริมาตร ขนาดตลาด 8.0%)

2. หญิงโสด อายุ 19-40 ปี สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ใช้ผลิตภัณฑ์สม่ำเสมอ ในปริมาณมากเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน พอใจสินค้าที่คุณภาพ สนใจตราสัญลักษณ์ระดับมาก มีความรู้เรื่องสมุนไพรระดับปานกลางถึงมาก ระดับความพอใจสินค้ามากถึงเฉย ๆ (ส่วนตลาดจังหวัดสงขลา ขนาดตลาด 5.1%)

3. หญิงอายุตั้งแต่ต่ำกว่า 19 ปี ถึง 40 ปีขึ้นไป อาชีพรับจ้าง กลุ่มพนักงานปฏิบัติและข้าราชการ ใช้ผลิตภัณฑ์บ้าง ในอัตราที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับเพื่อน มีความรู้สึกเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์ ภูมิใจที่ผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าไทย

4. หญิงอายุมากกว่า 19 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ คำนิยมส่วนบุคคลที่ความสำเร็จและความก้าวหน้า คำนิยมในการดำรงชีวิตต้องฝ่าฟันและต่อสู้ดิ้นรน พอใจผลิตภัณฑ์ที่ความประหยัด สนใจครายี่ห้อเล็กน้อย มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อปานกลาง มีทัศนคติที่ดีมากถึงเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร (ส่วนตลาดปริมณฑล ขนาดตลาด 1.0%)

5. ชาย อายุ 41-50 ปี สังคมผู้ดีเก่า รายได้สูง คำนิยมความสำเร็จ มีระเบียบเหตุผล ชอบผจญภัย บริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรบ้างในปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับเพื่อน ๆ พอใจผลิตภัณฑ์ที่ภูมิใจในสินค้าไทย สนใจครายี่ห้อเล็กน้อย มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อน้อย มีทัศนคติความพอใจต่อผลิตภัณฑ์ระดับน้อย (ส่วนตลาดปริมณฑล ขนาดตลาด 0.5%)

2. เครื่องสำอาง อาหารเสริมสุขภาพ ยารักษาโรค อาหาร

2.1 ตลาดมวลชน ได้แก่

ชายและหญิง อายุตั้งแต่ 19 ปี ถึง 25 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ใช้ผลิตภัณฑ์บ้างในระดับน้อยถึงปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน มีความรู้สักเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย (ส่วนตลาดกรุงเทพฯ ขนาดตลาด 75.5%)

2.2 ตลาดขนาดกลาง ได้แก่

ชายและหญิง อายุ 26-40 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ใช้ผลิตภัณฑ์บ้างในปริมาณที่เท่า ๆ กับเพื่อน ซื้อเมื่อมีการจัดแสดงสินค้า พอใจที่ความภูมิใจในสินค้าไทย สนใจยี่ห้อเล็กน้อย มีทัศนคติเฉย ๆ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย (ส่วนตลาดปริมณฑล ขนาดตลาด 17.6%)

2.3 ตลาดเฉพาะ ได้แก่

หญิง อายุ 41-50 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ คำนิยมส่วนบุคคลที่ประสิทธิภาพ คำนิยมการดำรงชีวิตคือมีระเบียบเหตุผล นิยามตนเองคือผู้ที่ต้องการความสำเร็จ ใช้ผลิตภัณฑ์เป็นประจำ ปริมาณที่ใช้มากเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อพอสมควร พอใจสินค้าระดับมากที่สุด (ส่วนตลาดปริมณฑล ขนาดตลาด 2.5%)

3. เครื่องสำอาง ยารักษาโรค และอาหารเสริมสุขภาพ

3.1 ตลาดมวลชน ได้แก่

หญิงและชาย อายุตั้งแต่ต่ำกว่า 19 ปี ถึง 50 ปี ชั้นสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และพนักงานปฏิบัติ ข้าราชการ นิยามตนเองคือ ผู้ที่ต้องการความสำเร็จ เป็นตัวของตัวเอง และขยัน ซื้อสินค้าสม่ำเสมอและเมื่อมีการจัดแสดงสินค้า พอใจสินค้าที่คุณภาพ มีความรู้เรื่องสมุนไพรปานกลาง มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย (ส่วนตลาดจังหวัดสงขลา ขนาดตลาด 73.8%)

3.2 ตลาดเฉพาะ ได้แก่

หญิง อายุ 31-50 ปี อาชีพค้าขาย เกษตรกร และรับจ้าง ต้องการความสำเร็จ ขยัน และต้องดิ้นรนในชีวิต ใช้ผลิตภัณฑ์เป็นประจำ ในปริมาณมากเมื่อเทียบกับเพื่อน ๆ ซื้อสินค้าสม่ำเสมอ พอใจสินค้าที่คุณภาพ และภูมิใจในสินค้าไทย ไม่สนใจตรายี่ห้อเลย มีความรู้เรื่องสมุนไพรในระดับมาก และพอใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระดับมาก (ส่วนตลาดจังหวัดขอนแก่น ขนาดตลาด 7.5%)

4. เครื่องสำอาง อาหาร และอาหารเสริม

ตลาดเฉพาะ ได้แก่

ชายและหญิง อายุ 26-30 ปี และ 51 ปีขึ้นไป กลุ่มสังคมระดับกลาง พนักงานปฏิบัติ ข้าราชการ และผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมที่ความสำเร็จและความเป็นส่วนตัว นิยมตนเองเป็นผู้ที่ขยัน และเป็นตัวของตัวเอง (ส่วนตลาดจังหวัดเชียงใหม่ ขนาดตลาด 6.5%)

5. เครื่องสำอาง และอาหารเสริมสุขภาพ

5.1 ตลาดมวลชน ได้แก่

5.1.1 หญิง อายุ 19-40 ปี กลุ่มสังคมระดับกลาง พนักงานปฏิบัติ และข้าราชการ ที่ต้องการความสำเร็จ และเป็นตัวของตัวเอง ใช้สินค้าน้อยหรือเท่ากับเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน ใช้สม่ำเสมอ สนใจตรายี่ห้อปานกลางถึงมาก มีทัศนคติเฉย ๆ ถึงพอใจมาก คอผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย พอใจผลิตภัณฑ์ที่คุณภาพ และความภูมิใจในสินค้าไทย (ส่วนตลาดจังหวัดขอนแก่น ขนาดตลาด 81.0%)

5.1.2 หญิง อายุ ต่ำกว่า 19 ปี ถึง 25 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และแรงงานมีทักษะ พอใจคุณภาพสินค้า สนใจตรายี่ห้อปานกลาง ปริมาณการใช้น้อย และเท่ากับเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน มีทัศนคติเฉย ๆ และพอใจมากต่อผลิตภัณฑ์ (ส่วนตลาดปริมณฑล ขนาดตลาด 64.9%)

5.2 ตลาดเฉพาะ ได้แก่

หญิง อายุ 19-40 ปี อาชีพพนักงานเอกชน กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ใช้ผลิตภัณฑ์สม่ำเสมอ ในระดับมากเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน พอใจสินค้าน้อยและภูมิใจในสินค้าไทย (ส่วนตลาดกรุงเทพฯ ขนาดตลาด 4%)

6. เครื่องสำอางและยารักษาโรค

6.1 ตลาดมวลชน ได้แก่

หญิงและชาย อายุ 19-50 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางพนักงานปฏิบัติและข้าราชการ และผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะ มีค่านิยมที่ประสิทธิภาพ ความสำเร็จ และความก้าวหน้า ปริมาณการ

6.2 ตลาดเฉพาะ ได้แก่

ชาย อายุ 41-50 ปี ในสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ นิยามตนเองคือ ผู้ที่เป็นตัวของตัวเอง บุคลิกภาพการใช้สินค้าชอบของใหม่ และทันสมัย ใช้สินค้าปริมาณมาก ชื้อสม่ำเสมอ พอใจคุณภาพสินค้า สนใจคราซีหือ ปานกลางถึงมากที่สุด มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ใช้มาก พึงพอใจผลิตภัณฑ์ระดับมาก (ส่วนตลาดจังหวัดสงขลา ขนาดตลาด 2.5%)

ใช้น้อย สนใจคราซีหือปานกลาง มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อปานกลาง และมีความพอใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระดับมาก

ข. ผลกระทบต่ออาหารเสริมสุขภาพ

การบริโภคอาหารเสริมสุขภาพ แบ่งกลุ่มผู้บริโภคได้ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริโภคอาหารเสริมสุขภาพ
2. กลุ่มผู้บริโภคอาหารเสริมและยารักษาโรค

1. อาหารเสริมสุขภาพ จัดกลุ่มผู้บริโภคและเรียงลำดับทางเลือกตลาดเป้าหมาย ได้ดังนี้ ตลาดเฉพาะ ได้แก่

1.1 ชายและหญิงโสด อายุ 26-30 ปี กลุ่มสังคมระดับกลาง พนักงานปฏิบัติและข้าราชการ ไม่เคยใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพร ซื้อเพื่อเป็นของขวัญ พอใจสินค้าที่ความภาคภูมิใจในสินค้าไทย อัตราการใช้น้อย ไม่สนใจคราซีหือ มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร (ส่วนตลาดกรุงเทพฯ ขนาดตลาด 1.5 %)

1.2 ชายอายุ 51 ปี ขึ้นไป อาชีพธุรกิจส่วนตัว กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ค่านิยมส่วนบุคคล คือ ความสำเร็จ ชอบสังคม นิยามตนเอง คือ ผู้ที่ชอบสังสรรค์ บุคลิกภาพการใช้สินค้า คือ ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง บริโภคสินค้าเป็นประจำ ปริมาณมากเมื่อเทียบกับเพื่อน พอใจสินค้ามีความภูมิใจในสินค้าไทย สนใจคราซีหือเล็กน้อย มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อระดับมาก มีความพอใจผลิตภัณฑ์ในระดับน้อย (ส่วนตลาดเชียงใหม่ ขนาดตลาด 0.5 %)

1.3 ชายโสดอายุ 19-40 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพและผู้ใช้แรงงาน รายได้น้อย มีค่านิยมส่วนบุคคลที่ประสิทธิภาพ นิยามตนเอง คือ ผู้ที่ขยันและต้องการความสำเร็จ บริโภคสินค้าเป็นประจำ และยังไม่เคยบริโภคสมุนไพรเลย ซื้อใช้สม่ำเสมอ ปริมาณการใช้น้อย มี

ทั้งผู้ที่สนใจครายี่ห้อระดับมาก และไม่สนใจครายี่ห้อเลย มีความรู้เรื่องสมุนไพร ระดับปานกลางถึงมาก มีความพอใจผลิตภัณฑ์ระดับน้อย (ส่วนตลาดเชียงใหม่ ขนาดตลาด 1.0%)

1.4 ชายอายุ 31-40 ปี ประกอบธุรกิจส่วนตัว ต้องการความสำเร็จสูง มีค่านิยมส่วนบุคคลที่ความเป็นส่วนตัวและความสำเร็จ ดำรงชีวิตมีกฎระเบียบ มีเหตุผล ขยันบริโภคอาหารเสริมสม่ำเสมอ พอใจสินค้าที่ความภูมิใจในสินค้าไทย ปริมาณการซื้อเท่า ๆ กับเพื่อน ไม่สนใจครายี่ห้อเลย มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อในระดับมากที่สุด ปานกลาง และน้อยที่สุด ระดับความพอใจผลิตภัณฑ์น้อย (ส่วนตลาดจังหวัดขอนแก่น ขนาดตลาด 1.5%)

1. อาหารเสริมและยารักษาโรค

ตลาดเฉพาะ ได้แก่

1.1 หญิง อายุ 31-50 ปี อาชีพค้าขาย เกษตรกร และรับจ้าง กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ พนักงานปฏิบัติและข้าราชการ ต้องการความสำเร็จ ขยัน และต้องดิ้นรนในชีวิต ใช้ผลิตภัณฑ์ เป็นประจำในปริมาณมาก เมื่อเทียบกับเพื่อน ๆ ซื้ออย่างสม่ำเสมอ พอใจสินค้าที่คุณภาพและภูมิใจในสินค้าไทย ไม่สนใจครายี่ห้อเลย มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อในระดับมาก และพอใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระดับมาก (ส่วนตลาดจังหวัดขอนแก่น ขนาดตลาด 7.5%)

1.2 ชายและหญิง อายุ 19-40 ปี กลุ่มสังคมผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะและระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมส่วนบุคคลที่ประสิทธิภาพ ซื้อสินค้าเลือกที่ความทันสมัย ปริมาณการใช้ปานกลาง พอใจผลิตภัณฑ์ระดับมาก มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อระดับมาก (ส่วนตลาดปริมณฑล ขนาดตลาด 1.5%)

1.3 ชาย อายุ 19-25 ปี และ 51 ปี ขึ้นไป กลุ่มสังคม พนักงานปฏิบัติ ข้าราชการ และผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะ มีค่านิยมความสะดวกสบายและความเป็นส่วนตัว ดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบมีเหตุผล ทะเยอทะยานและต้องดิ้นรน ซื้อสินค้าเมื่อจำเป็น และสนใจสินค้าทันสมัย บริโภคสินค้าเป็นประจำ ปริมาณการซื้อเท่ากับเพื่อน ๆ สนใจครายี่ห้อปานกลาง มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อปานกลาง มีทัศนคติเฉย ๆ ถึงพอใจมากต่อผลิตภัณฑ์ (ส่วนตลาดจังหวัดขอนแก่น ขนาดตลาด 1.5%)

ค. ผลิตภัณฑ์ยารักษาโรค

การบริโภคผลิตภัณฑ์ยารักษาโรค แบ่งกลุ่มผู้บริโภคได้ ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริโภคยารักษาโรค
2. กลุ่มผู้บริโภคยารักษาโรค และอาหารเสริม
3. กลุ่มผู้บริโภคยารักษาโรค และอาหาร

1. ยารักษาโรค จัดกลุ่มผู้บริโภคและเรียงลำดับทางเลือกตลาดเป้าหมาย ได้ดังนี้

ตลาดเฉพาะ ได้แก่

1.1 ชาย อายุ 19-40 ปี แต่งงานแล้วยังไม่มีบุตร บุตรโตแล้ว และบุตรแต่งงานแล้ว มีรายได้ตั้งแต่ 5,000 บาท ถึง 30,000 บาท ขึ้นไป กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ใช้ผลิตภัณฑ์บ้าง ใช้สม่ำเสมอ ในปริมาณที่เท่ากับเพื่อน พอใจที่คุณภาพสินค้า สนใจครายี่ห้อ น้อย (ส่วนตลาดกรุงเทพฯ ขนาดตลาด 5.0%)

1.2 หญิง อายุ 31-50 ปี สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และผู้ใช้แรงงาน รายได้น้อย มีค่านิยมส่วนบุคคลที่ความก้าวหน้า และประสิทธิภาพ ค่านิยมในการดำรงชีวิตคือ ความพยายามฝ่าฟัน ให้นิยามตนเองคือ ผู้ที่ต้องการความสำเร็จ ไม่สนใจครายี่ห้อเลย และบางกลุ่มก็สนใจมาก มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อระดับน้อย ระดับความพอใจผลิตภัณฑ์น้อย (ส่วนตลาดจังหวัดขอนแก่น ขนาดตลาด 3.0%)

1.3 ชาย อายุ 41 ปีขึ้นไป มีสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 5 คน กลุ่มสังคมแรงงานที่มีทักษะ และแรงงานรายได้น้อย ใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรบ้างและไม่เคยใช้เลย ซื้อเมื่อมีการจัดแสดงสินค้า พอใจผลิตภัณฑ์ที่ภูมิใจที่เป็นสินค้าไทย ใช้ปริมาณเท่ากับเพื่อน ๆ สนใจครายี่ห้อปานกลาง มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อปานกลาง มีทัศนคติพอ~~ใจ~~ (ส่วนตลาดปริมณฑล ขนาดตลาด 2.0%)

1.4 ชาย อายุ 31-40 ปี สังคมผู้ดีเก่ามีรายได้สูง มีค่านิยมส่วนบุคคลที่ประสิทธิภาพ ชอบสังคม ต้องการการยอมรับจากสังคม เป็นผู้เปิดรับสินค้าใหม่ ต้องเป็นผู้ใช้ลำดับแรก ใช้สินค้าในปริมาณที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน มีความรู้เรื่องสมุนไพรน้อย และพอใจต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรในระดับน้อย (ส่วนตลาดจังหวัดเชียงใหม่ ขนาดตลาด 0.5%)

1.5 ผู้บริโภคหญิง อายุ 51 ปีขึ้นไป อาชีพธุรกิจส่วนตัว สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และแรงงานมีทักษะ มีค่านิยมความสำเร็จ ก้าวหน้าและสะดวกสบาย ดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบเหตุผล นิยามตนเองคือ ผู้ที่ขยัน ปริมาณการใช้ผลิตภัณฑ์ปานกลาง มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อปานกลาง มีทัศนคติเฉย ๆ พึงพอใจมากต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย (ส่วนตลาดจังหวัดสงขลา ขนาดตลาด 4.0%)

1.6 ชาย อายุต่ำกว่า 19 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมความก้าวหน้า ชอบสังคมและต้องต่อสู้ดิ้นรน ไม่ใช้ผลิตภัณฑ์ ซื้อเพื่อเป็นของขวัญ พอใจผลิตภัณฑ์ระดับมาก พอใจที่ความประหยัด มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์ (ส่วนตลาดกรุงเทพฯ ขนาดตลาด 2.5%)

1.7 ชาย อายุ 41-50 ปี ชั้นสังคมพนักงานปฏิบัติและข้าราชการ ค่านิยมความสำเร็จ ดำเนินชีวิตอย่างมีระเบียบเหตุผล พอใจสินค้าที่คุณภาพ ปริมาณการใช้น้อยเมื่อเทียบ

กับเพื่อน สนใจตราห้อยมากที่สุด มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ชื่อน้อยที่สุด มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรน้อย (ส่วนตลาดจังหวัดสงขลา ขนาดตลาด 0.5%)

1.8 ชาย อายุ 31-40 ปี สังกมผู้ใช้แรงงาน รายได้น้อย มีค่านิยมความสะอาดสบาย นิยามตนเองคือ ผู้ที่ต้องการความสำเร็จ ไม่บริโภคผลิตภัณฑ์แค่ซื้อสินค้าเพื่อเป็นของขวัญ พอใจสินค้าที่คุณภาพ ปริมาณการใช้น้อย ไม่สนใจตราห้อยเลย มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ชื่อน้อยที่สุด มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย (ส่วนตลาดจังหวัดสงขลา ขนาดตลาด 0.5%)

2. ยารักษาโรค เครื่องสำอางและอาหาร จัดกลุ่มผู้บริโภคและตลาดเป้าหมายได้ดังนี้

ตลาดเฉพาะ ได้แก่

ผู้บริโภคชาย อายุ 26-50 ปี ชั้นสังคมแรงงานมีทักษะ พนักงานปฏิบัติราชการและผู้ใช้แรงงานรายได้น้อย ใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรในปริมาณน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน ชื้อสมำเสมอ พอใจสินค้าที่ความภูมิใจในสินค้าไทย สนใจตราห้อยปานกลางถึงไม่สนใจเลย มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย (ส่วนตลาดจังหวัดสงขลา ขนาดตลาด 10.1%)

3. ยารักษาโรค อาหาร และอาหารเสริมสุขภาพ จัดกลุ่มผู้บริโภคและตลาดเป้าหมายได้ดังนี้

ตลาดเฉพาะ ได้แก่

ชายโสด อายุ 19-25 ปี กลุ่มสังคมแรงงานที่มีทักษะ ไม่เคยใช้ผลิตภัณฑ์ ชื้อเพื่อเป็นของขวัญ และอื่น ๆ มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ชื่อน้อย มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร (ส่วนตลาดปริมณฑล ขนาดตลาด 3.5%)

4. ยารักษาโรค และอาหาร จัดกลุ่มผู้บริโภคและเรียงลำดับตลาดเป้าหมายได้ดังนี้

ตลาดเฉพาะ ได้แก่

1.1 ชายและหญิง อายุ 41-50 ปี กลุ่มสังคมผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะ ใช้ผลิตภัณฑ์เป็นประจำในปริมาณมาก พอใจที่คุณภาพ ระดับความพอใจมากที่สุด (ส่วนตลาดปริมณฑล ขนาดตลาด 1.0%)

1.2 หญิง อายุ 41 ปีขึ้นไป กลุ่มสังคมผู้ใช้แรงงานมีทักษะ มีค่านิยมความเป็นส่วนตัว นิยามตนเองคือ ขยัน เป็นตัวของตัวเอง ใช้ผลิตภัณฑ์บ้างถึงใช้เป็นประจำ ปริมาณการใช้สูง สนใจห้อยระดับมาก มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ชื้อปานกลาง มีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ในระดับมาก (ส่วนตลาดจังหวัดเชียงใหม่ ขนาดตลาด 4.5%)

ง. อาหาร แบ่งกลุ่มผู้บริโภคได้ดังนี้

ผู้บริโภคอาหารจากผลิตภัณฑ์สมุนไพร จัดกลุ่มผู้บริโภคและเรียงลำดับทางเลือก ตลาดเป้าหมายได้ ดังนี้

ตลาดเฉพาะ ได้แก่

1.1 ข้าราชการหญิง อายุ 31-40 ปี มีค่านิยมส่วนบุคคลที่ประสิทธิภาพและความก้าวหน้า ต้องการความสำเร็จ และมีค่านิยมในการดำเนินชีวิตคือ มีกฎระเบียบเหตุผล เป็นผู้มีความเป็นตัวของตัวเอง และต้องการการยอมรับจากสังคม ใช้ผลิตภัณฑ์มากเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อน สนใจตราที่ห่อปานกลางถึงไม่สนใจเลย มีความรู้เรื่องสมุนไพรมากถึงน้อย และพอใจผลิตภัณฑ์มากที่สุดถึงมาก (ส่วนตลาดจังหวัดขอนแก่น ขนาดตลาด 4.0%)

1.2 ข้าราชการและพนักงานเอกชน ชายหญิง อายุ 19-40 ปี มีค่านิยมความเป็นส่วนตัว ชอบเข้าสังคมและทะเลาะทะเลาะกัน ต้องการความสำเร็จและชอบผจญภัย พอใจผลิตภัณฑ์ที่คุณภาพและอื่น ๆ ไม่มีผลข้างเคียง สมัยนิยม ปริมาณการใช้สินค้าน้อยเมื่อเทียบกับเพื่อน สนใจตราที่ห่อปานกลางถึงไม่สนใจเลย มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ซื้อปานกลางถึงน้อยที่สุด พอใจผลิตภัณฑ์ระดับน้อยถึงน้อยที่สุด (ส่วนตลาดจังหวัดขอนแก่น ขนาดตลาด 1.0%)

จ. ไม่เคยใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย หรือซื้อผลิตภัณฑ์อื่น ๆ

จัดกลุ่มผู้บริโภคได้ ดังนี้

1. ชายโสด อายุต่ำกว่า 19 ปี ถึง 25 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะพอสมควร มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร (ส่วนตลาดกรุงเทพฯ ขนาดตลาด 5.0%)

2. หญิงโสด อายุ 19-25 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมความก้าวหน้า มีกฎระเบียบเหตุผล การดำเนินชีวิตเป็นคนขยัน พอใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ความประหยัด ไม่สนใจตราที่ห่อสินค้า มีความรู้เรื่องสมุนไพรน้อยที่สุด รู้สึกเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย (ส่วนตลาดจังหวัดขอนแก่น ขนาดตลาด 0.5%)

5.4 อภิปรายผลและเสนอแนะ

1. ผู้บริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีผู้ที่ใช้บ้าง 76.2% ไม่เคยใช้ 11.7% ใช้เป็นประจำ 8.3% ใช้มาก 3.1% และเลิกใช้ 0.7%

มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผู้บริโภคที่ใช้เป็นประจำธุรกิจต้องรักษาไว้ เพิ่มปริมาณการใช้ ถ้าใช้สินค้าที่มีอยู่ มากเต็มที่แล้วให้ขยายไปใช้สายผลิตภัณฑ์ตัวอื่นที่ธุรกิจมีสินค้าที่ผู้บริโภคใช้เป็นประจำมีทั้งอาหาร

เสริมสุขภาพ อาหาร ภัยพิบัติ และเครื่องสำอาง ทั้งนี้ธุรกิจอาจเริ่มต้นที่ประกอบการสินค้าประเภทใดประเภทเดี๋ยวก่อน หลังจากนั้นสามารถขยายสายผลิตภัณฑ์ได้ จากการศึกษาพบว่า มีผู้บริโภคสินค้าสมุนไพรมากกว่าประเภทเดี๋ยวยู่ด้วยกันหลายส่วนตลาด ธุรกิจสามารถขยายสายผลิตภัณฑ์ได้มากกว่า 2 ประเภท หรือถ้ามุ่งสนใจประเภทสินค้าใดสินค้าหนึ่ง ให้ขยายธุรกิจได้ตามส่วนตลาดต่าง ๆ ที่แบ่งได้

ผู้ที่ใช้บ้าง มีกลุ่มใหญ่ และส่วนใหญ่มีทัศนคติน้อยถึงปานกลางต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ตลอดจนมีความรู้เรื่องสมุนไพรยังไม่มาก ฉะนั้นสิ่งที่นักการตลาดควรดำเนินการคือ การให้ความรู้และให้ตระหนักถึงคุณค่าของผลิตภัณฑ์สมุนไพร สร้างทัศนคติให้มีทัศนคติที่ดีต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร การแจกของตัวอย่างหรือการให้ข้อมูลสินค้า ในโอกาสที่มีการจัดแสดงสินค้า จะใช้ได้ผล เนื่องจากผู้บริโภคกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะถูกระตุ้นการซื้อหรือซื้อสินค้าจากการจัดแสดงสินค้า

สำหรับผู้บริโภคที่ไม่เคยบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรเลย มี 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) หญิงโสด อายุ 19-25 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมความก้าวหน้า มีกฎระเบียบ มีเหตุผล เป็นคนขยัน พอใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ความประหยัด ไม่สนใจตรายี่ห้อสินค้า มีความรู้เรื่องสมุนไพรน้อยที่สุด มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย และ 2) ชายโสด อายุต่ำกว่า 19 ปีถึง 25 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ และผู้ใช้แรงงานที่มีทักษะ มีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย

ผู้บริโภคทั้งสองกลุ่มนี้มีโอกาสที่จะบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้ผลิตต้องให้ข้อมูลสินค้า ให้ความรู้เรื่องผลิตภัณฑ์ ต้องสร้างให้เกิดการรับรู้ในผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย

ธุรกิจมีแนวทางขยายธุรกิจ ได้ 4 ทางเลือก ดังภาพ 5-1

		ส่วนตลาด	
		เดิม	ใหม่
ประเภทสินค้า	เดิม	ทางเลือก 1	ทางเลือก 2
	ใหม่	ทางเลือก 3	ทางเลือก 4

ภาพ 5-1 ทางเลือกในการขยายธุรกิจ พิจารณาตามส่วนตลาดและประเภทสินค้า

ทางเลือกที่ 1 คือ สินค้าเดิมตลาดเดิม ธุรกิจต้องเดิมลูกค้าให้เต็มในสินค้าเดิม เช่น ถ้ายังบริโภคน้อยให้บริโภคเพิ่มขึ้น หรือเพิ่มจำนวนผู้บริโภคโดย มองหาลูกค้าใหม่ในส่วนตลาดนี้เพื่อเดิมตลาดให้เต็ม เช่น ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ในตลาดผู้บริโภคผู้หญิง อายุ 30-50 ปี สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ พนักงานปฏิบัติและข้าราชการ กลุ่มนี้บริโภคสินค้าในปริมาณมาก

ใช้ประจำและพอใจผลิตภัณฑ์ มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ใช้ ธุรกิจต้องรักษาไว้ นอกจากนี้ยังต้องเพิ่มจำนวนผู้บริโภคคือผู้ที่ยังใช้เครื่องสำอางแบบอื่นให้มาสนใจเครื่องสำอางสมุนไพร เป็นการเติมลูกค้าในกลุ่มนี้ให้มีจำนวนมากขึ้น และถ้าผู้บริโภคเต็มคือ ผู้บริโภคในตลาดนี้ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรเต็มที่แล้ว (ตลาดอิ่มตัว) ผู้ผลิตยังสามารถหาส่วนตลาดใหม่เพิ่มได้ (ทางเลือก 2) ในส่วนตลาดที่ผู้บริโภคใช้ปริมาณน้อยให้เพิ่มการบริโภค เช่น กลุ่มผู้ชาย อายุ 41-50 ปี สังคมผู้ดีเก๋ารายได้สูง บริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรเครื่องสำอางในปริมาณน้อย มีความรู้เรื่องสมุนไพรที่ใช้น้อย และมีทัศนคติความพอใจต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรน้อย กลุ่มนี้ผู้ผลิตต้องทำให้ตระหนักถึงความสำคัญของผลิตภัณฑ์สมุนไพรมากขึ้น ให้ความรู้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมากขึ้น สร้างทัศนคติให้รู้สึกดีต่อผลิตภัณฑ์ แม้จะเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ทำให้นักการตลาดครอบครองส่วนตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพรประเภทเครื่องสำอางได้

ทางเลือก 2 คือ มองหาส่วนตลาดใหม่ ๆ จากสินค้าเดิม สำหรับสินค้าเครื่องสำอาง เช่น ในกลุ่มผู้บริโภคอาหารเสริมและยารักษาโรคแต่ยังไม่เคยบริโภคเครื่องสำอางสมุนไพร คือ กลุ่มชายและหญิง อายุ 19-40 ปี สังคมผู้ใช้แรงงานและมีทักษะ และระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมประสิทธิภาพ ชอบสินค้าทันสมัย พอใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ใช้ระดับมาก ด้วยมีทัศนคติที่ดีต่อสินค้าสมุนไพรอยู่แล้ว การทำตลาดในลูกค้าดังกล่าว จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจมาก ควรขยายสู่ตลาดดังกล่าว

ทางเลือก 3 ผู้บริโภคมุ่งส่วนตลาดเดิม ขยายประเภทของสินค้าเพิ่มขึ้น การศึกษาพบว่า ผู้บริโภคหลายกลุ่มบริโภคสินค้าสมุนไพรในหลายประเภทด้วยกัน เช่น ผู้บริโภคหญิง อายุ 19-40 ปี อาชีพพนักงานเอกชน กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งระดับมาก พอใจผลิตภัณฑ์มาก และภูมิใจในผลิตภัณฑ์ บริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรทั้งเครื่องสำอาง และอาหารเสริมสุขภาพ ฉะนั้นธุรกิจสามารถขยายสายผลิตภัณฑ์ จากเครื่องสำอางอย่างเดียวยังเพิ่มอาหารเสริมสุขภาพ หรืออาจเพิ่มสินค้าประเภทอาหาร ก็ยังได้เช่นกัน เช่น ผู้บริโภคชายและหญิง อายุ 26-30 ปี และ 51 ปีขึ้นไป กลุ่มสังคมระดับกลาง พนักงานปฏิบัติข้าราชการ และผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ มีค่านิยมที่ความสำเร็จความเป็นส่วนตัว เป็นผู้ที่ขยันและเป็นตัวของตัวเอง บริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรถึง 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องสำอาง อาหาร และอาหารเสริมสุขภาพ

ทางเลือก 4 ขยายธุรกิจไปยังสินค้าใหม่ และตลาดใหม่ ธุรกิจอาจพัฒนาสายผลิตภัณฑ์สมุนไพรอื่นนอกเหนือจากผลิตภัณฑ์ที่ศึกษาและมุ่งตลาดที่ยังไม่ได้ทำธุรกิจด้วยก็ได้ เช่น พัฒนาสายผลิตภัณฑ์ใหม่เกี่ยวกับสมุนไพรแล้วมุ่งตลาดต่างประเทศ เป็นต้น

2. การเลือกทำตลาดธุรกิจมุ่งตลาดหลายส่วน

การมุ่งตลาดหลายส่วน คือ ธุรกิจเลือกทำธุรกิจกับกลุ่มเป้าหมายหลายกลุ่มที่ได้จากการแบ่งส่วนตลาด และใช้ส่วนผสมทางการตลาดที่ต่างกันตามตลาดเป้าหมายนั้น ๆ

การใช้ส่วนประสมทางการตลาดให้เหมาะสมกับตลาดแต่ละส่วน เช่น ผลิตภัณฑ์ยารักษาโรค มีตลาดเฉพาะถึง 8 ส่วนด้วยกัน แต่ละส่วนมีพฤติกรรม ฐานะทางเศรษฐกิจ ค่านิยมที่แตกต่างกัน ควรจัดส่วนประสมทางการตลาดให้แตกต่างกัน เช่น ในส่วนตลาด ผู้ชาย อายุ 19-40 ปี แต่งงานแล้วยังไม่มีบุตรหรือบุตรโตแล้ว มีรายได้ตั้งแต่ 5,000 บาท จนถึง 30,000 บาท ขึ้นไป กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ใช้ผลิตภัณฑ์บ้าง ใช้สม่ำเสมอ การจัดส่วนประสมทางการตลาด จะแตกต่างกับกลุ่มผู้หญิง อายุ 51 ปีขึ้นไป อาชีพธุรกิจส่วนตัว สังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพและแรงงานมีทักษะ มีค่านิยมความสำเร็จ ความก้าวหน้า และความสะดวกสบาย ดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบมีเหตุผล เป็นคนขยัน ผู้ผลิตอาจผลิตสินค้าย่อยลงไปขายละเอียด เช่น แม้เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรตัวเดียวกัน แต่ชนิดที่ 1 เหมาะกับกลุ่มผู้ชาย อายุ 19-40 ปี ข้างต้น และชนิดที่ 2 เหมาะกับกลุ่มผู้หญิง อายุ 51 ปีขึ้นไป เป็นต้น มีแนวคิดดังนี้

เช่น บริษัท Nokia หลักจากแบ่งส่วนตลาดออกเป็นกลุ่มแล้ว เลือกกลุ่มตลาดเหล่านั้นเป็นหลักในการดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่พัฒนาสินค้าจนถึงการสื่อสารการตลาด Nokia จะออกสินค้าเป็น Series ที่แตกต่างกันตั้งแต่รุ่น 8500 จนพัฒนาเป็น 8800 สำหรับลูกค้ากลุ่ม Premium หรือรุ่น 9300 สำหรับกลุ่ม Communicator หรือรุ่น 7360 สำหรับกลุ่ม Fashion เป็นต้น

(http://www.businesssthai.co.th/content.php?data=409494_Opinion) —

3. ตลาด Mass Market เป็นตลาดที่มุ่งการผลิตจำนวนมาก ผลิตสินค้าตลอดจนส่วนประสมทางการตลาดอื่น ๆ สนองตอบผู้บริโภคโดยรวม เหมาะสำหรับส่วนตลาดขนาดใหญ่ เช่น กลุ่มผู้บริโภคชายและหญิง อายุตั้งแต่ 19 ปีถึง 25 ปี กลุ่มสังคมระดับกลางที่สำเร็จในอาชีพ ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง อาหารเสริมสุขภาพ ยารักษาโรค และอาหาร ผู้บริโภคมีทัศนคติเฉย ๆ ต่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร และยังบริโภคไม่มาก ตลาดมวลชน โดยความน่าสนใจของตลาดด้านคุณภาพ และการเข้าถึงเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ให้เต็มที่ พอใจที่สุด จะทำได้ยาก แต่จะมีความน่าสนใจที่ขนาดตลาดใหญ่สำหรับผู้บริโภคกลุ่มดังกล่าว สิ่งที่น่ากังวลการตลาดต้องทำในเบื้องต้นคือ สร้างทัศนคติจากเฉย ๆ ให้เป็นบวก และเพิ่มปริมาณการบริโภคให้มากขึ้น เป็นกลุ่มที่มีความหลากหลายด้านอาชีพ แต่มีทัศนคติ ค่านิยม และอายุใกล้เคียงกัน สินค้าต้องมีมาตรฐานยอมรับได้ในทุกกลุ่มอาชีพ สื่อสารการตลาดตามค่านิยมของกลุ่ม การตั้งราคากำหนดให้สามารถซื้อได้ในผู้บริโภคทุกอาชีพ วางจำหน่ายสินค้าทั่วไป ที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ทุกกลุ่มอาชีพ เช่นกัน

4. การแบ่งส่วนตลาดที่น่าเสนอนี้ เป็นการใช้เกณฑ์การแบ่งส่วนตลาดแบบผสมผสาน ได้แก่ เกณฑ์ประชากรศาสตร์ จิตวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์ มาใช้แบ่งส่วนตลาดซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ตามโพธ ต่อสุวรรณ

(http://www.businesssthai.co.th/content.php?data=409494_Opinion อ้างแล้ว) ที่แสดงความคิดเห็น

ว่านักการตลาดมีความมองข้ามการแบ่งส่วนตลาดโดยทำเพียงแต่กำหนดตาม Demographic Data เท่านั้น แต่ควรคำนึงถึงการแบ่งส่วนตลาดที่ทำให้ได้กลุ่มที่มีความแตกต่างกัน

5. การแบ่งส่วนตลาดเป็นกระบวนการแรกของการทำกิจกรรมของการตลาด Keegan, Waarren, J (2002) ได้กล่าวไว้ว่า การแบ่งส่วนตลาด (Segmentation) การเลือกตลาดเป้าหมาย (Target Group) และการวางตำแหน่ง (Positioning) ถือว่าเป็นส่วนกลยุทธ์ของการทำการตลาด (Strategy) ซึ่งเห็นได้จากความสำเร็จของ Nokia และความล้มเหลวของ GM (http://www.businesssthai.co.th/content.php?data=409494_Opinion อ้างแล้ว) Nokia ใช้แนวคิดของการแบ่งส่วนตลาดที่สามารถแยกกลุ่มที่แตกต่างกัน ในด้านความต้องการอย่างชัดเจนและสร้างสรรค์ แผนการตลาดสำหรับแต่ละกลุ่มได้อย่างเหมาะสมมาจนถึงปัจจุบัน ในขณะที่บริษัท GM (General Motor) ช่วงทศวรรษ 1920 ประสบการณ์ขาดทุนอย่างรุนแรง จะกระทั่ง Alfred Sloan เข้ามาบริหารซึ่งเขาได้วิเคราะห์ว่าบริษัทมีรถทั้งหมด 7 ยี่ห้อ ซึ่งมีความแตกต่างกันไม่มากนัก ทำให้เกิดการทับซ้อนของตลาด เขาได้เปลี่ยนนโยบายโดยลดจำนวนยี่ห้อลงเหลือ 5 ยี่ห้อ โดยให้แต่ละยี่ห้อมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ทั้งในด้านตัวสินค้า และราคา เพื่อสนองตอบความต้องการของลูกค้าแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน ในที่สุดบริษัทก็ประสบความสำเร็จ จากการได้ครองส่วนแบ่งตลาด 56% ของตลาดรถยนต์ในสหรัฐอเมริกา ในปลายทศวรรษที่ 1950

การแบ่งส่วนตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย จากการศึกษาในครั้งนี้ จึงเป็นการเริ่มต้นเพื่อการวางกลยุทธ์ของการตลาดของผู้ประกอบการ ให้เริ่มมองเห็นส่วนตลาดที่มีพฤติกรรมที่เหมือนกันในการบริโภคผลิตภัณฑ์ เห็นขนาดตลาด ธุรกิจจึงสามารถเลือกทางเลือกส่วนตลาดที่เหมาะสมกับความสามารถในการแข่งขันของตัวเอง และเมื่อได้ส่วนตลาดที่เลือกทำธุรกิจแล้ว ข้อเสนอแนะต่อไปคือ ผู้ประกอบการจะต้องกำหนดตำแหน่งของตัวเองให้ชัดเจนในตลาดว่าจะเลือกที่ใด เมื่อพิจารณาตำแหน่งของกลุ่มแข่งขันที่มีอยู่แล้วในตลาด กับความต้องการของผู้บริโภคและกับความสามารถของธุรกิจ

ด้วยวิธีการแบ่งส่วนตลาดที่ดี เลือกตลาดเป้าหมายได้เหมาะสมกับความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ และมีตำแหน่งในการแข่งขันที่ชัดเจน ถือว่าธุรกิจประสบความสำเร็จไปแล้ว ครั้งหนึ่ง อีกครั้งหนึ่งคือความพยายามในการจัดส่วนประสมทางการตลาด โดยการสร้างคุณค่า สื่อสารคุณค่า และส่งมอบคุณค่าของสินค้าให้แก่ลูกค้า ได้อย่างเหมาะสม

6. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาเพิ่มเติม ได้แก่

- 6.1 การศึกษาลงลึกถึงพฤติกรรมผู้บริโภคในแต่ละส่วนตลาดโดยละเอียด ทั้งนี้ ให้เลือกศึกษาในตลาดที่เป็นทางเลือกในลำดับต้น ๆ ก่อน

6.2 ควรศึกษาการวางตำแหน่งของผลิตภัณฑ์ สำหรับสินค้าสมุนไพรไทย จะทำให้การศึกษาในส่วนนี้สมบูรณ์ขึ้นในด้านการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด
ผลิตภัณฑ์สมุนไพร